

Свято життя "Молодості-XXVIII"

Наприкінці жовтня Київ традиційно охоплює шаленство кінохвилі міжнародного кінофестивалю "Молодість". Як і попередні, XXVIII фестиваль мав різноманітну конкурсну програму і ще розмаїтішу - позаконкурсну, яка привертає ще більше уваги. Цього року він став рекордсменом за кількістю глядачів - більше 80 тисяч. Не останню

роль, напевно, зіграло зростання місць показу. До традиційних кінотеатрів "Київ", "Кінопанорама", "Зоряний" додалися Український Дім, Кінопалац, Американський інформаційний центр. Супутня програма була менш хаотична і більше зорієнтована тематично, зокрема ретроспективи під назвами "Культові режисери", "Вигнання до Голлівуду", "Другі фільми режисерів" - минулих учасників "Молодості" та фільмів з єврейської тематики. Серед іменних - фільми К.Зануссі (голова цьогорічного журі), М.Монічеллі (одержав на фестивалі приз за вклад у світовий кінематограф), П.Чардініна, Ф.Ж.Оссанга. Традицію "фестивалю у фестивалі" продовжив МКФ у Гамбурзі. Цього року програма мала і науково-дискусійну форму, зокрема лекції професора Г.Файнштейна про кінотворчість Марка Твена та Бастера Кітона, а також Г.-Й.Шлегеля, присвячені маловідомій кіносторінці в житті Бертольда Брехта. Під час фестивалю відбувся також семінар ФІПРЕССІ (Міжнародна федерація кінопреси) на тему "Культові режисери і молода критика".

Питома вага українських фільмів у конкурсній програмі дедалі зменшується - лише три студентських, по кілька хвилин кожен ("Даос оглядається" Максима Суркова здобув приз юнацького журі кіноакції "Молодь і суспільство"), та три анімаційних, один з яких - "Е=МС" Алли Сурікової - отримав диплом. Ситуацію трохи компенсувала позаконкурсна панорама українського кіно 1997-98 років. Ще одна "українська" подія фестивалю - вручення премії "Арсенал" за кращий український фільм року. Серед чотирьох претендентів перемогу здобула молодий режисер Олена Дем'яненко ("Дві Юлії" - другий повнометражний фільм автора), хоча її суперниками були маститі про-

фесіонали Р.Балаян, Г.Кохан та О.Бійма. Цікаво, що вже вдруге нагороду "Арсенал" отримує жінка (після Кіри Муратової, цьогорічного члена журі фестивалю).

Головними призами фестивалю були нагороджені: Ж.-І.Дюваль в акторській номінації імені Іва Монтана за фільм "Червоний Карлик" (Бельгія, режисер Іван Ле Муен), в номінації студентського фільму - "Ковергар - три дні м'ясника" (Фінляндія, Оллі Саарела). В анімаційній, короткометражній та повнометражній програмах найвищі нагороди отримали французькі фільми - "Одного дня", режисер Марі Пакку, "Скеля", режисер Фаузі Бенсайді та "Вимріяне життя янголів", режисер Ерік Зонка. Тріумфатор фестивалю документально-художній фільм "Голоси" (Росія, Андрій Осипов), крім Гран-прі, здобув приз глядацьких симпатій, добродійного фонду імені Л.Бикова та головний приз Міжнародної федерації кіно клубів "Дон Кіхот". Картина Осипова крізь призму будинку Максиміліана Волошина в Коктебелі розповідає про трагічні долі митців «срібного віку». Фільм майстерно зроблений, гострий за темою, має власну зображальну мову, хоча й не вирізняється новизною ані змісту, ані форми вираження. Напевно, оця відкритість до проблем історії, культури свого народу і професійна вимогливість виокремлює його на тлі герметичності і поверховості більшості дебютів.

Тож "Молодість" набирає нових обертів розвитку, але все більше віддаляється від тих, заради кого він створювався, не виконуючи основної мети таких фестивалів - надання можливостей для зав'язування професійних контактів, виходу на новий щабель кар'єри для дебютантів українських. Головними особами стають представники посольств і відомств та преса. Треба віддати належне самовідданості дирекції, що вже стільки років тягне на собі нелегкий організаційний віз. Але фестиваль створює небезпечну ілюзію, ніби-то він підтримує молоде кіно, коли вже третій рік не знято жодного повнометражного дебюту, натомість чиновниками ставиться галочка - "захід" проведено, міжнародний "престиж" підтримано. Спостерігаючи, як на закритті фестивалю деякі молоді кіномитці безуспішно намагалися пробитися крізь потрійну охорону, зайвий раз переконуєшся, хто чужий на цьому "святі життя"...

Надія Мірошніченко

...вихоплені з хаосу

Двадцять восьмий кінофестиваль "Молодість" проходив у загрозово переповнених залах Будинку кіно, вечорами люди стояли навіть у проходах, одного разу перегляд затримали, бо не могли знайти місця для членів журі. "Демографічний вибух" кіноманів - на радість і клопіт організаторів фестивалю - явна ознака його популярності серед київської публіки.

Фестиваль, як і саме кіно, - дітище ХХ століття з його зростаючими швидкостями, перенасиченням інформацією, постійним пересуванням і дещо істеричною необхідністю вибору. Доводиться вибирати між чотирма-шістьма фільмами; і ця можливість вибору - гордість західного суспільства - чи не є вона в нашій ситуації розкішшю? Разова велика доза фільмів, а потім майже півна порожнеча. На заході фестиваль - це лише концентрована модель суспільства, у нас - одноактна дія.

"Культові режисери".

В Амстердамі є кінотеатр одного фільму. Протягом багатьох років (як тільки було анульовано заборону цензури) в ньому демонструється "Механічний апельсин" Стенлі Кубрика, і зали ніколи не бувають порожніми. Взірець культового фільму? Хто дасть точне визначен-

ня? Цей міфологізований прикметник натякає на невизначену суміш популярності і маргінальності, талановитості і скандалу.

Програма "Культові режисери" анонсувалась як найбільш цікава і багатообіцяюча на фестивалі, не в останню чергу завдяки інтригуючій назві. Однак вона представила дивну суміш. Судіть самі: чотири ранні фільми Кіри Муратової, серед яких і рідкісний "Пізнаючи білий світ", дві шведські документальні роботи - про Бергмана і про Ларса фон Трієра. Також чомусь тут опинилися два нові посередні фільми пенсіонерів кіно: нудний тріллер Жака

нак вона представила дивну суміш. Судіть самі: чотири ранні фільми Кіри Муратової, серед яких і рідкісний "Пізнаючи білий світ", дві шведські документальні роботи - про Бергмана і про Ларса фон Трієра. Також чомусь тут опинилися два нові посередні фільми пенсіонерів кіно: нудний тріллер Жака